

ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP

Wijziging GR Het
Flevolands Archief

PROGRAMMA

Financiën, organisatie en
informatie

PORTEFEUILLEHOUDER

J. Lodders

Het Algemeen Bestuur besluit

1. Toestemming te verlenen aan het college van Dijkgraaf en Heemraden om de gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief te wijzigen.

Korte samenvatting

Het Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief is een Gemeenschappelijk Regeling waar het Rijk, de provincie Flevoland, de gemeenten Lelystad, Dronten, Zeewolde en Urk en Waterschap Zuiderzeeland in deelnemen. Het Flevolands Archief voert voor deze deelnemers de wettelijke archieftaken uit. Het Rijk heeft aangekondigd uit de Gemeenschappelijke Regeling te willen treden per 1 januari 2027. Deze datum hangt samen met de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet 2026.

Uittreding van een deelnemer betekent dat de Regeling moet worden gewijzigd. Hiervoor is een gelijkkluidend besluit van alle deelnemers nodig. Het Algemeen Bestuur van Waterschap Zuiderzeeland heeft besloten aan het college van Dijkgraaf en Heemraden toestemming te verlenen tot het wijzigen van de Regeling. De wijziging betreft de uittreding van het Rijk. Voor het overige blijft de Regeling ongewijzigd. Het Rijk zal ook na uittreding betrokken blijven bij Het Flevolands Archief. De huidige archieftaken voor het Rijk worden op basis van een delegatiebesluit door de minister aan Het Flevolands Archief opgedragen. De daarvoor benodigde middelen worden middels een Specifieke Uitkering door het Rijk aan Het Flevolands Archief toegekend.

Relevante kaders

Gemeenschappelijke Regeling Het Flevolands Archief, artikel 37.
Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 73.
Archiefwet 2026, artikel 3.1

Lelystad, 1 september 2026

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

Aanleiding

Bij brief van 11 december 2025 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap formeel aan het Algemeen Bestuur van het Flevolands Archief kenbaar gemaakt om met ingang van 1 januari 2027 uit de Gemeenschappelijke Regeling te treden. Een vergelijkbaar besluit is ook aan de andere Regionaal Historische Centra (RHC's), waarin het Rijk deelnemer is, verzonden.

Dit is de formele bevestiging van een al eerder door het Rijk gemaakte keuze om haar samenwerking met de RHC's anders vorm te geven. Daarbij speelt een belangrijke rol dat het Rijk haar digitale archiefcollecties wil centraliseren bij het Nationaal Archief in Den Haag. De minister erkent echter de belangrijke rol van de RHC's als laagdrempelige toegang tot archiefcollecties, en ook de samenhang die de nu bestaande (fysieke) rijkscollecties hebben met de collecties van andere archiefvormers bij de RHC's.

Op grond hiervan zijn door de minister met de besturen van de RHC's gezamenlijk afspraken gemaakt over het voortzetten van het beheer van de fysieke rijkscollecties bij deze instellingen en financiering daarvan. Daarnaast zijn ook per RHC specifieke afspraken gemaakt om hier verder invulling aan te geven. De basis daarvan is dat het Rijk niet langer deelnemer is aan de GR maar via een delegatiebesluit de taken en bevoegdheden voor de fysieke archiefcollecties overdraagt aan het Dagelijks Bestuur van de betreffende RHC's. De grondslag voor dit delegatiebesluit is opgenomen in artikel 3.1 van de Archiefwet 2026 die 1 januari 2027 in werking treedt.

De uittreding van een deelnemer is geregeld in artikel 35 en verder van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief. Artikel 35 geeft aan dat de uitredende deelnemer daartoe een besluit moet nemen en toezenden aan de Gemeenschappelijke Regeling. Artikel 36 geeft aan waaraan het uitredingsplan moet voldoen waarin de gevolgen van de uittreding worden geregeld. Daarnaast is artikel 73 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen relevant. Hieruit volgt dat de bevoegdheid tot het deelnemen aan een Gemeenschappelijke Regeling mogelijk is voor het Dagelijks Bestuur van een waterschap, maar dat daarvoor wel toestemming van het Algemeen Bestuur nodig is.

Beoogd effect

Aan het College toestemming geven om de wijzigingen in de GR Het Flevolands Archief vast te stellen.

Onderbouwing beslispunten

1.1. Voor het wijzigen van een Gemeenschappelijke Regeling door DenH is toestemming van het Algemeen Bestuur nodig.

Artikel 73, 4e lid van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) geeft aan dat een Dagelijks Bestuur van een waterschap niet overgaat tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van het Algemeen Bestuur. Op grond van Artikel 73, 5e lid gelden voor het wijzigen van een Regeling dezelfde bepalingen als voor het aangaan daarvan.

1.2. De wijziging betreft het uittreden van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regeling.

Het uittreden van het Rijk uit de Regeling betekent dat de Regeling gewijzigd wordt door middel van een gelijkkluidend besluit van de (overblijvende) deelnemers. De voorgestelde wijziging is beperkt tot het uittreden van het Rijk en voortzetten door de overige deelnemers. De Regeling wordt verder niet gewijzigd. Het Rijk heeft, conform artikel 35 van de Regeling, tijdig een besluit daartoe genomen en toegezonden. Ook aan de andere uittredingsvoorwaarden is voldaan. Belangrijkste is dat de huidige fysieke rijkscollecties bij Het Flevolands Archief blijven en dat middels een jaarlijkse Specifieke Uitkering (Spuk) de financiële bijdrage daarvoor is geregeld.

1.3. Door het Algemeen Bestuur is eerder al besloten geen zienswijze in te dienen op het ontwerp van de gewijzigde Regeling.

In de vergadering van 2 juni 2026 is door het Algemeen Bestuur besloten geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief. En in te kunnen stemmen met de voorgestelde wijziging. Ook door de andere deelnemers zijn geen zienswijzen ingediend. De nu voorliggende ontwerp tekst wijkt niet af van de eerder behandelde versie.

Alternatief

Niet van toepassing

Risico's en kanttekeningen

Een mogelijk risico is dat de besluitvorming niet bij alle partners tijdig is afgerond om 1 januari 2027 te kunnen halen. Het tijdspad voor besluitvorming is bij een aantal deelnemers krap. Na het nemen van het besluit en ondertekenen door de deelnemers van de Regeling moet deze nog worden gepubliceerd om in werking te treden.

De nu voorliggende GR tekst is ongewijzigd ten opzichte van de eerdere tekst die is aangeboden voor het uitbrengen van een zienswijze. Nadien zijn echter enkele tekstuele verschrijvingen geconstateerd. Deze hebben geen effect op de strekking van de Regeling. Wel zal hiervoor nog een technische aanpassing van de Regeling ter besluitvorming worden voorgelegd. Daarbij zal ook de verwijzing naar de Archiefwet 2027 die inmiddels Archiefwet 2026 is komen te heten worden aangepast.

Financiën en capaciteit

Niet van toepassing

Begrotingswijziging

Niet van toepassing

Communicatie

De Regeling zal na vaststellen hiervan door alle deelnemers door of namens Het Flevolands Archief worden gepubliceerd.

Bijlagen

- a. Ontwerp gewijzigde Regeling Het Flevolands Archief 26 maart 2026